

**BIULETYN
INFORMACYJNY
GMINY BRZESZCZE**

Wrzesień 2022

BRZESZCZE
JAWISZOWICE
PRZECIESZYN
SKIDZIŃ
WILCZKOWICE
ZASOLE

BRZESZCZE

60 LAT
PRAW
MIEJSKICH
1962 - 2022

Wydanie okolicznościowe z okazji jubileuszu
60 lat nadania praw miejskich Miastu Brzeszcze.

BRZESZCZE

Droga Brzeszcz do otrzymania Praw Miejskich.

W historii górniczych miejscowości jest wiele przykładów wsi, które uzyskały pozycję miasta dzięki istniejącym na ich terenach kopalniom. Gdy na danym terenie zakładano kopalnię, następował napływ robotników, którzy zarówno budowali zakład, jak i pracowali przy wydobywaniu węgla. Rozwój techniki wydobywania, pozwalający na intensyfikację prac oraz eksploatację nowych pokładów wymagał zatrudniania coraz większej ilości pracowników. Teren, na którym powstawała kopalnia najczęściej nie mógł dostarczyć odpowiedniej ilości ludzi, dlatego rozpoczynał się proces napływania pracowników z odleglejszych terenów. Ludzie ci musieli gdzieś mieszkać, dlatego też zaczynało budowę osiedli robotniczych. W miarę rozwoju zakładu oraz napływu robotników, osiedla te powiększały się, wznoszono nowe wielorodzinne budynki. Powstawała cała infrastruktura, mająca obsługiwać osiedla, ich mieszkańców, zapewniać porządek, spokój, ale także rozrywkę. Taki proces urbanizacyjny w linii prostej prowadził do uznania dotychczasowej wsi za na tyle rozwiniętą gospodarczo, aby mogła zostać uznana za miasto.

Tak właśnie było w przypadku Brzeszcz, które z typowo rolniczej miejscowości w ciągu kilku dziesięcioleci rozwinęły się na tyle, aby po niemal sześćdziesięciu latach od powstania kopalni uzyskać prawa miejskie.

Brzeszcze na przełomie XIX i XX wieku – tuż przed założeniem kopalni – liczyły ok. 1.500 mieszkańców. 60 lat później – tuż przed nadaniem praw miejskich – liczba ta wynosiła ok. 5.900. Był to więc wzrost czterokrotny, niespotykany w innych okolicznych wsiach. Po włączeniu jawiszowickiego osiedla mieszkaniowego ilość mieszkańców podniosła się do ok. 10.000. Prognozowano wtedy, że w 1965 r. Brzeszcze będzie zamieszkiwać 17.500 ludzi, natomiast w 1980 r. – aż 22.000 ludzi! Jak czas pokazał, prognozy te okazały się grubo zawyżone, jednak wtedy traktowano je całkiem poważnie. Nadanie Brzeszczom praw miejskich oraz planowanie dużych inwestycji miało zapewnić tej wielkiej liczbie mieszkańców odpowiednie warunki bytowe. Głównym pracodawcą w Brzeszczach była kopalnia. W końcu lat pięćdziesiątych zatrudniała ponad 6 tysięcy ludzi. Najwięcej pracowników mieszkało w Brzeszczach – ok. 1.200 oraz w Jawiszowicach – ok. 950 (większość z nich była mieszkańcami tamtejszego osiedla robotniczego). Ponadto ok. 400 pracowników dojeżdżało w pobliskich miejscowościach – Przecieszyna, Skidzinia, Wilczkowic i Zasola. Jednak znakomita większość pracowników kopalni dojeżdżała do pracy z miejsc oddalonych nieraz o kilkadziesiąt kilometrów. Rozbudowa wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego w Brzeszczach oraz Jawiszowicach miała zmienić te proporcje. Dane statystyczne jednoznacznie wskazywały na to, że Brzeszcze zasłużyły na status miasta.

Jeżeli chodzi o środki i przedsięwzięcia, które zostały podjęte przez władze w celu nadania Brzeszczom praw miejskich, to kluczowe znaczenie posiadało osiedle robotnicze wybudowane w latach pięćdziesiątych na terenie ówczesnych Jawiszowic (a które obecnie znajduje się w granicach Brzeszcz) – osiedle, które dzisiaj określa się popularnym mianem „Stare Bloki”. Za każdym razem, kiedy poruszano sprawę przemianowania Brzeszcz na miasto, pojawiała się również sprawa tego osiedla, które w powszechnym mniemaniu brzeszczańskich władz powinno – razem z kopalnią leżącą na terenie Jawiszowic – należeć do Brzeszcz. Było to przyczyną sporu z Jawiszowiczami, które rozumiały wagę, jaką nadawało im posiadanie w swych granicach tak dużego skupiska ludzi, zatrudnionych w przeważającej części w górnictwie, jednej z kluczowych gałęzi przemysłu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Ponadto znaczenie Osiedla ZOR lub DBOR¹ – jak ówczesnie było nazywane – podnosiła również liczba mieszkańców. Liczba ta na początku lat sześćdziesiątych, razem z wielorodzinnymi budynkami znajdującymi się w okolicach szybu kopalnianego w Jawiszowicach, wynosiła ok. 4.000 ludzi, czyli prawie 2/3 liczby mieszkańców samych Brzeszcz. Nic więc też dziwnego w tym, że w pierwszej kolejności przyłączy-

no te tereny do Brzeszcz, dopiero później nastąpiło nadanie praw miejskich.

Wobec powyższego warto rozpocząć omawianie przebiegu nadania praw miejskich Brzeszczom od roku 1955. Wtedy to WRN² w Krakowie wydzieliła Jawiszowice z Osiedla Brzeszcze, ale bez terenów o powierzchni 111,95 ha, obejmujących zabudowania przemysłowe oraz obszar Osiedla Robotniczego [...]. Tak wydzielona miejscowość utworzyła osobną gromadę. Jawiszowice już do dłuższego czasu dążyły do usamodzielnienia się względem Brzeszcz, wydarzenie to było więc długo oczekiwane – jednak ze względu na wspomniane 111 hektarów, nie było ukoronowaniem tych dążeń.

Wkrótce po ogłoszeniu uchwały WRN w Krakowie odbyło się zebranie obywatelskie w Jawiszowicach, na którym jednogłośnie uchwalono wniosek następującej treści: My obywatele Gromady Jawiszowice w zrozumieniu praw nadanych nam przez Konstytucję oraz przez Partię i Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej postanawiamy walczyć o nasze prawa czyli o pozostawienie naszej gromady w starych, słusznych granicach, kwestionowanych przez jednostki z Rady Osiedlowej i Powiatowej. Zobowiązujemy się wykażać naszej Władzy Ludowej, że potrafimy gospodarzyć i spełniać swe obowiązki wobec Polski Ludowej, jednak będziemy interweniować o nasze słuszne prawa. Mieszkańcy Jawiszowic bardzo poważnie potraktowali sprawę swoich granic. Przy Prezydium GRN w Jawiszowicach powołano specjalny Komitet ds. Granic Jawiszowic, którego celem było odzyskanie owych 111 hektarów. Komitet ten, razem z Prezydium GRN oraz Gromadzkim Komitetem Frontu Narodowego, interweniował kilkadziesiąt razy na wszystkich szczeblach władzy i we wszystkich znaczących instytucjach. Wysyłano pisma oraz rezolucje do Prezydium PRN w Oświęcimiu, Prezydium WRN w Krakowie, Rady Ministrów PRL, Pości na Sejm dr Antoniego Grzywy (wybranego z tamtejszego okręgu), Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Narodowego³, władz centralnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego oraz Stronnictwa Demokratycznego, interweniowano nawet u samego premiera Józefa Cyrankiewicza. Warto przypomnieć, że interwencje były wielokrotnie powtarzane. Ponadto kilkakrotnie wysyłano delegacje do WRN w Krakowie oraz do Rady Ministrów. Starano się również o audiencję u premiera Cyrankiewicza. Czynności te podejmowano bezustannie przez blisko dwa lata, czyli aż do pozytywnego załatwienia sprawy. A nastąpiło to 29 listopada 1957 r., kiedy to Rozporządzeniem Rady Ministrów wyłączono z Brzeszcz tereny o powierzchni 111,95 ha położone na południe od granicy katastralnej Brzeszcze-Jawiszowice i włączono je do Jawiszowic.

Był to jednak połowiczny i krótkotrwały sukces. Na horyzoncie pojawiała sprawa nadania Brzeszczom praw miejskich, która z końcem lat pięćdziesiątych nabrała tempa. Można było się wtedy spodziewać, że już wkrótce kwestia przynależności osiedla robotniczego znów powróci. Ale jak się okazało, kilka lat wystarczyło, aby władze Jawiszowic inaczej odniosły się do kwestii przynależności nie tylko spornych terenów, ale całej miejscowości.

Sprawa przemianowania Brzeszcz z osiedla na miasto pojawiła się kilkakrotnie podczas obrad ORN w Brzeszczach. Konkretnie propozycje pierwszy raz padły na sesji odbytej 4 marca 1959 r. Dyskutowano wtedy m.in. nad sprawozdaniem z działalności Prezydium, w której to dyskusji pojawił się postulat wystąpienia do PRN w Oświęcimiu z wnioskiem o nadanie Brzeszczom praw miejskich oraz zwołania wspólnego zebrania mieszkańców Brzeszcz i Jawiszowic w celu nawiązania współpracy w sprawie zmiany granic między tymi miejscowościami. Zobowiązano wtedy Prezydium do przygotowania odpowiedniej uchwały, dotyczącej zasadności nadania Brzeszczom praw miejskich. Prezydium jednak nie było tak entuzjastycznie nastawione jak Rada. Sprowadziło całą sprawę do zwykłej zmiany nazwy, nie widząc żadnych korzyści płynących z ustanowienia Brzeszcz miastem. Zwracano również uwagę na sam wygląd Brzeszcz, które nie miały nawet porządnego dróg, a które każde miasto powinno przynajmniej w części mieć. Nie widziano również możliwości rozbudowy Brzeszcz, zwracając uwagę na szkody górnicze, jako dostateczną przeszkodę w budowaniu piętrowych budynków. Prezydium wypowiedziało się również na temat wspólnego zebrania mieszkańców Jawiszowic i Brzeszcz, twierdząc w zasadzie, że nie ma sensu podejmować takiej inicjatywy z powodu pretensji tych pierwszych do tych drugich.

Do sprawy wrócono ponownie kilka miesięcy później, na posiedzeniu, które odbyło się 29 maja 1959 r. Po dłuższej dyskusji (w której pojawiały się również głosy krytyczne, wyrażające obawy co do większych obowiązków, jakie miasto musiało wypełniać) zdecydowano się przyjąć uchwałę, na mocy której postanowiono zwrócić się do Prezydium PRN w Oświęcimiu z wnioskiem o utworzenie miasta Brzeszcze w miejsce dotychczasowego osiedla Brzeszcze. W uzasadnieniu uchwały znalazł się również apel do mieszkańców okolicznych miejscowości, tj. Jawiszowic, Przecieszyna i Wilczkowic, aby podjęli oni odpowiednie uchwały o połączeniu się z Brzeszczami w jeden organizm administracyjny. Zwracano uwagę, że miejscowości te zatracają swój dotychczasowy rolniczy charakter, liczba ich mieszkańców zwiększa się, zagęszcza się również zabudowa. W związku z tym ich mieszkańcy korzystają z urządzeń socjalnych (opieka zdrowotna), gospodarczych (ujęcie wody pitnej, stacja gazowa) i kulturalnych (kino) należących do Brzeszcz, jednocześnie nie ponosząc kosztów ich utrzymania. Obawiano się oczywiście niezrealizowania tego gorącego apelu. Liczono się zapewne nie tylko z negatywną opinią władz wyższych, ale także z umiarkowanym entuzjazmem mieszkańców pozostałych miejscowości. Dlatego też wysunięto dwie alternatywne możliwości dotyczące granic przyszłego miasta. Pierwsza zakładała utworzenie miasta Brzeszcze w granicach z 1957 r., tzn. razem z należącymi wówczas do Jawiszowic osiedlem robotniczym oraz terenem, na którym znajdowała się część kopalni. Drugi wariant zakładał utworzenie miasta Brzeszcze w połączeniu w Jawiszowicami, Przecieszynem oraz Wilczkowicami.

Zanim sprawa ponownie wróciła pod obrady ORN, zwołano zebranie tzw. „aktywu społecznego” (czyli najbardziej zaangażowanych społecznie mieszkańców) Brzeszcz i Jawiszowic w celu przedstawienia planów połączenia tych miejscowości oraz utworzenia z nich miasta. Dalszym punktem miała być organizacja osobnych zebrań ogólnych mieszkańców Jawiszowic oraz Brzeszcz, którzy mieli wypowiedzieć się na temat rozwiązań forsowanych przez ORN. Zebrania te zostały zwołane na polecenie Prezydium PRN w Oświęcimiu, które uzależniło podjęcie odpowiednich kroków właśnie od stanowisk tych dwóch miejscowości. Nie zorganizowanie zebrań tego typu było główną przyczyną braku skuteczności poprzedniej uchwały odnośnie Brzeszcz.

Zebranie aktywu społecznego Osiedla Brzeszcze i Gromady Jawiszowice odbyło się 20 lutego 1960 r. Pomimo górnolotnych deklaracji, mówiących, że należy porozumieć się odrzucając na bok wszelkie antagonizmy i ciasne pojęcia, „aktyw społeczny” był daleki od wypracowania wspólnego stanowiska. Przedstawiciele Jawiszowic wcale nie byli tak entuzjastycznie nastawieni do planowanego przedsięwzięcia, jakby się mogło wydawać. Zwracano uwagę, że realizacja tych planów nic nie da rolniczej części wsi, obawiano się większych podatków, ale chyba najbardziej bano się utraty zysków płynących z dobrego w blokach gospodarzenia przez gromadę [Jawiszowice]⁴. Zarzucano Brzeszczom, że najbardziej zależy im na osiedlowej części wsi. Jeden z mieszkańców Jawiszowic stwierdził, że w tej chwili sprawa tak wygląda iż Brzeszcze chcą zabrać „bloki” w swe granice, a reszta gromady nie chcą jako nie pasującej do nowego garnitur. Sprzeciwiano się oraz podśmiewano z inicjatywy nadania Brzeszczom praw miejskich, zadając pytanie co to za cel być miastem, jak [Brzeszcze] są tak rolnicze jak Jawiszowice. Ironizowano na temat przyszłego miasta, mówiąc, że mamy pełno błota a chcemy miasto – bo u nas w Polsce to każdy chce się ładnie ubrać, a po błocie chodzić. Same Brzeszcze wzbraniały się przed przyłączeniem Jawiszowic na siłę, pozostawiając to zdrowemu rozsądkowi aktywu Jawiszowic, który w świetle perspektyw rozwoju winien to rozpatrzyć. Podsumowując dyskusję stwierdzono, że tak czy inaczej Brzeszcze będą wnioskować o przemianowanie na miasto. W kwestii granic wspólnego stanowiska nie wypracowano. Ujęto ją w dwóch alternatywnych punktach: albo należy postulować o przyłączenie do Brzeszcz osiedla robotniczego należącego do Jawiszowic albo postulować o połączenie Brzeszcz i Jawiszowic w całość.

Zebranie ogólne w Brzeszczach odbyło się już następnego dnia i przychylnie ustosunkowało się do planów utworzenia miasta i przyłączenia spornych terenów do Brzeszcz. Natomiast analogiczne zebranie w Jawiszowicach odbyło się dopiero na początku

marca. Mimo, iż nie zachował się protokół z tego zebrania, można pośrednio określić, jakie nastroje na nim panowały. W tym miejscu należy wyjaśnić, że sama GRN w Jawiszowicach oraz jej Prezydium rozumiało wagę problemu. Zdawano sobie również sprawę z tego, że zastosowanie któregoś z proponowanych rozwiązań było nieuniknione, że nie można było obronić ówczesnego stanu granic. Na posiedzeniu GRN odbytym 26 lutego 1960 r. podjęto uchwałę, w której stwierdzono, że w pełni docenia [się] i aprobuje plany perspektywiczne rozbudowy terenu Brzeszcz i Jawiszowic i stworzenia w przyszłości ośrodka miejskiego z centrum na osiedlu w Jawiszowicach. Zamęt oraz niezadowolenie budziły jednak różne zakulisowe działania, a czarę goryczy przelała akcja zbierania na Osiedlu ZOR podpisów pod petycją w sprawie włączenia tegoż Osiedla do Brzeszcz. Akcja ta została zainicjowana na początku 1960 r. i spotkała się z ostrym sprzeciwem jawiszowickich władz, które widziały w niej jawną prowokację. Zdecydowanie potępiono taką zakulisową inicjatywę, określono ją jako bezprawną i łamiącą zasady praworządności, które zostały określone w Konstytucji. Domagano się od władz powiatowych (bezsukcesyjnie zresztą) zbadania sprawy i ukarania prowodyrów tego przedsięwzięcia. Zapewne takie działania były przyczyną ostrego spięcia na połączonym zebraniu, odbytym kilka dni wcześniej. Władze Jawiszowic, widząc w którą stronę zmierza rozwój tego terenu, chciały brać udział w przekształceniach, jednak na równych zasadach, jako partner oraz jako jeden z inicjatorów i organizatorów rozbudowy miejskiego ośrodka górniczego w połączonych Brzeszczach i Jawiszowicach. Najbardziej obawiano się, aby nie potraktowano Jawiszowic jako zwykłej części składowej przyszłego miasta Brzeszcze.

Wspomniane ogólne zebranie mieszkańców Jawiszowic, zwołano w duchu porozumienia. Na posiedzeniu Prezydium GRN w Jawiszowicach z 5 marca 1960 r., omawiając przygotowanie zebrania, zwracano uwagę, że sprawa jawiszowickiego osiedla już zbyt długo stanowi „kość niezgody” i należy dołożyć wszelkich starań, aby ostatecznie rozwiązać ten problem. Konkludując stwierdzono, że niezwykle istotnym jest, aby podjęta uchwała była realna i miała podstawy ekonomiczno-gospodarcze oraz nawiązywała do planu perspektywicznego rozwoju terenu Jawiszowic/Brzeszcz. Kilka dni po zebraniu odbyła się nadzwyczajna sesja GRN, której celem było zatwierdzenie wniosku zebrania wiejskiego. Podjęta uchwała pozwala stwierdzić, że zebranie wiejskie przychylnie odniosło się do planów połączenia Jawiszowic i Brzeszcz. Uchwalono aby włączyć w przyszły ośrodek miejski cały teren gromady Jawiszowice, bez jakichkolwiek zmian gromady Jawiszowice. Zaznaczono jednak, że ma się to odbyć na równych i wspólnych prawach. Postulowano również, aby całą administrację przyszłego miasta zlokalizować na jawiszowickim osiedlu. Zdawano sobie sprawę, że nie można dopuścić do straty osiedla oraz kopalni. W grę wchodziło wtedy już tylko połączenie Jawiszowic i Brzeszcz w jeden organizm miejski. Postulowano więc powrót do sytuacji sprzed 1955 r., kiedy te dwie miejscowości były w jednej jednostce administracyjnej⁵.

Było już jednak za późno. Posiedzenie ORN w Brzeszczach, którego głównym celem było ponowne podjęcie uchwały o przemianowaniu Brzeszcz z osiedla na miasto, odbyło się 23 lutego. Możliwe, że widząc postawę Jawiszowic względem swoich planów nie czekano, aż wypowie się tamtejsze zebranie ogólne. Nie postulowano już połączenia obydwóch miejscowości, jak to miało miejsce rok wcześniej. Zwracano uwagę, że mieszkańcy jawiszowickiego osiedla, jako w większości pracownicy kopalni, ciężką do Brzeszcz, natomiast połączenie całej gromady Jawiszowic z Brzeszczami byłoby krzywdzące dla ludności Jawiszowic ze względu na duże oddalenie. Nie mniej jednak, tak jak wcześniej zapowiedziano, zdecydowano się wystąpić z wnioskiem o przemianowanie Brzeszcz na miasto, ale w granicach z 1957 r. Przyjęta uchwała była w treści prawie identyczna z tą, którą podjęto w maju 1959 r., jednak dodatkowo postulowano o włączenie do przyszłego miasta osiedla ZOR. Wyjaśniono również, że teren o który się upominano, został w 1957 r. wyłączony z Brzeszcz i włączony do Jawiszowic.

Na odpowiedź władz powiatowych nie trzeba było długo czekać. Odpowiednie kroki zostały podjęte 4 marca 1960 r., kiedy to

BRZESZCZE

60
LAT
PRAW
MIEJSKICH
1962 - 2022

odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Prezydium PRN w Oświęcimiu w całości poświęcone sprawie zmiany granic oraz przemianowaniu Brzeszcz na miasto. Po krótkiej i jednomyślnej dyskusji podjęto uchwałę, która wyraziła pozytywną opinię w sprawie przyłączenia osiedla ZOR do Brzeszcz oraz w sprawie nadania Brzeszczom miana miasta. Zdecydowano się wystąpić z odpowiednim wnioskiem do Prezydium WRN w Krakowie o nadanie sprawie dalszego biegu. Warto również podkreślić, że zobowiązano się do wykonania niniejszej uchwały do 5 marca, tzn., że wniosek ten został niemal natychmiast wysłany do Krakowa.

W uzasadnieniu uchwały powoływano się na zgodę ORN w Brzeszczach odnośnie granic oraz na złożone podpisy mieszkańców Osiedla ZOR na petycji w sprawie przyłączenia do Brzeszcz (właśnie te podpisy w Jawiszowicach wzbudziły oburzenie). Zwracano uwagę, że pieniądze uzyskane z osiedla były wykorzystywane przez Jawiszowice na utrzymanie rolniczej części wsi, natomiast samo osiedle zaniedbywano. Ponadto w ostatnim punkcie uzasadnienia – ale wydaje się najistotniejszym – podniesiono kwestię, że włączenie spornych terenów do Brzeszcz umożliwi podniesienie tej miejscowości do rangi miasta.

Stanowiska władz powiatowych nie zmieniło posiedzenie Prezydium GRN w Jawiszowicach, na którym zajęto stanowisko odnośnie połączenia Jawiszowic i Brzeszcz. Na posiedzeniu Prezydium PRN, zwołanym 18 marca, nie zdecydowano się zmienić swojego zdania zawartego w uchwale z 4 marca, a jedynie przesłać protokoły z zebrania wiejskiego oraz zebrania Prezydium GRN w Jawiszowicach do Prezydium WRN w celu wykorzystania.

Przez dłuższy czas na posiedzeniach ORN w Brzeszczach nie podejmowano tematu miasta oraz granic. Ponieważ nic się nie działo, 1 sierpnia 1961 r. zdecydowano się podjąć kolejną uchwałę, w której postanowiono ponownie zwrócić się do Prezydium WRN w Krakowie za pośrednictwem Prezydium PRN w Oświęcimiu z wnioskiem o przemianowanie osiedla Brzeszcze na miasto oraz o włączenie osiedla ZOR wraz z kopalnią i przyległymi koloniami do przyszłego miasta.

W tym czasie na szczeblu powiatowym sprawa nabrała już tempa. W lipcu 1961 r. Prezydium PRN w Oświęcimiu wystąpiło z pismem do władz wojewódzkich z planem zmian terytorialnych w powiecie. Przedstawiono m.in. plan połączenia Osiedla Brzeszcze z mieszkaniowym osiedlem w Jawiszowicach oraz Przecieszynem, jednocześnie nadając tak utworzonym Brzeszczom charakter miejski. W uzasadnieniu zwrócono uwagę, że znakomita większość mieszkańców terenów przyszłego miasta Brzeszcze była zatrudniona w Kopalni. Podniesiono również kwestię istnienia dwóch zakładów gospodarki komunalnej (w Jawiszowicach i Brzeszczach), których działalność się dublowała, często dochodziło również do konfliktów, ponieważ oba zakłady korzystały z tych samych urządzeń. Następnym punktem była kwestia większego zaangażowania GRN w Jawiszowicach w sprawy Osiedla ZOR, na czym cierpiała rolnicza część Jawiszowic⁶. Jeśli chodzi o Przecieszyn, to zwracano uwagę na duży odsetek mieszkańców zatrudnionych w Kopalni oraz na to, że miejscowość ta gospodarczo ciążyła w stronę Brzeszcz. Podsumowując wyrażono opinie, że takie połączenie dałoby gwarancję odpowiedniego rozwoju przyszłego miasta Brzeszcze. Wówczas miasto liczyło by prawie 10.500 mieszkańców. Pomysł z włączeniem Przecieszyna do Brzeszcz mógł zostać podyktowany tym, iż obawiano się, że same Brzeszcze wraz z częścią Jawiszowic nie będą posiadały odpowiedniej „mocy przetargowej” w oczach władz wojewódzkich. Planowano zapewne, aby liczba mieszkańców przekroczyła 10 tysięcy, czego nie osiągnięto by w samych Brzeszczach i jawiszowickim osiedlu. Jednak kiedy 29 sierpnia 1961 r., podjęto odpowiednią uchwałę na posiedzeniu Prezydium PRN w Oświęcimiu, nie przedstawiano planu włączenia Przecieszyna w przyszłe miasto. W uchwale tej przedstawiono propozycje zmian w podziale administracyjnego powiatu oświęcimskiego, które wysłano do WRN w Krakowie. W sprawie Brzeszcz postulowano, aby zaliczyć je w poczet miast oraz włączyć w ich granice administracyjne osiedle robotnicze należące do Jawiszowic.

W Krakowie zaakceptowano takie rozwiązanie i przesłano je dalej – do Warszawy. Jeszcze w tym samym roku Rada Ministrów w części zadość uczyniła temu wnioskowi. Rozporządzeniem z 7 listopada 1961 r. wyłączono z Jawiszowic osiedle mieszkaniowe oraz tereny przemysłowe i włączono je do Brzeszcz.

Teraz wystarczyło już tylko czekać na następną decyzję z Warszawy. Niecały rok później kolejnym Rozporządzeniem Rady Ministrów (której Prezesem był wtedy Józef Cyrankiewicz) z 7 lipca 1962 r. Osiedle Brzeszcze zaliczono w poczet miast.

Michał Jarnot

Artykuł opracowany i opublikowany w 2012 roku, z okazji jubileuszu 50 lat nadania praw miejskich.

Budynek przy ul. Kosynierów - Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, zdj. lata 60-te XX wieku.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza z dn. 7 lipca 1962 roku w sprawie utworzenia niektórych miast.

¹ Skrót od Zakłady Osiedli Robotniczych oraz Dyrekcja Budowy Osiedli Robotniczych, które były odpowiedzialne za budowę osiedli wielorodzinnych na terenie Polski.

² W artykule zostały użyte następujące skróty dla organów władzy, które ówczesnie istniały w Polsce: WRN – Wojewódzka Rada Narodowa, PRN – Powiatowa Rada Narodowa, ORN – Osiedlowa Rada Narodowa, GRN – Gromadzka Rada Narodowa. Dla terenu, którego dotyczy tekst były to kolejno: WRN w Krakowie, PPR w Oświęcimiu, ORN w Brzeszczach i GRN w Jawiszowicach. Każda z tych rad posiadała organ wykonawczy – Prezydium. Na szczeblu wojewódzkim i powiatowym rady narodowe zostały powołane w 1950 r., w miejsce zlikwidowanych urzędów wojewódzkich i starostw powiatowych i przejęły ich kompetencje. Niższe szczeble administracji zostały objęte podobną reformą w 1954 r., przy czym dla Brzeszcz i Jawiszowic wprowadzono następujące zmiany: Brzeszcze i Jawiszowice, jako jedna jednostka administracyjna, zyskały status Osiedla. Sytuacja taka istniała do 1955 r., kiedy to Jawiszowice odłączono od Osiedla Brzeszcze i utworzono z nich osobną Gromadę z własną Radą Narodową. Przed 1954 r. Brzeszcze, Jawiszowice, Przecieszyn, Skidziń i Wilczkowice tworzyły jedną gminę.

³ Był to późniejszy Front Jedności Narodu.

⁴ Należy się zastanowić czy faktycznie w Jawiszowicach dobrze „gospodarono”, jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że po przeprowadzonej kontroli finansowej w Prezydium GRN w marcu 1960 r. stwierdzono, że na odcinku gospodarki budżetowej i rachunkowości finansowej Prezydium GRN w Jawiszowicach należy do najgorszych jednostek [w powiecie].

⁵ Warto wspomnieć, że kiedy zabiegano o odłączenie Jawiszowic od Osiedla Brzeszcze w 1955 r., wielokrotnie podnoszono kwestię złego administrowania oraz nierównego traktowania Jawiszowic przez władze w Brzeszczach.

⁶ Jak widać, argumentacja używana przez Prezydium PRN w Oświęcimiu często wykluczała się nawzajem.

„Dziś najmądrzejszy jest ten kto – jak zobaczy rosnące drzewo – mówi, że to drzewo, a nie unosi się nad ziemią w pustostawiu. Prawdy podstawowe są zawsze proste.”

ks. Józef Tischner

60 lat Brzeszcz.

Sześćdziesiąta rocznica nadania praw miejskich sołectwu Brzeszcze to zaledwie 8% udokumentowanego istnienia Brzeszcz. Wsi rolniczej, później rolniczo-rybackiej i chwilowo metalurgicznej, a od początku dwudziestego wieku górniczej. Dzięki uruchomieniu kopalni węgla kamiennego nastąpił dynamiczny rozwój Brzeszcz. Przedmiejską historię sołectwa możemy poznać czytając popularno-naukowe zbiorowe opracowanie „Dzieje Brzeszcz od zarania do 1918 roku”, a także czekając na publikację: „Kartki z przeszłości Brzeszcz” ks. Alfonsa Bienelina oraz krótką „Monografię Brzeszcz” Feliksa Chowańca.

Każda rocznica to czas na refleksję i oceny wydarzeń i ludzi, którym społeczność Brzeszcz powierzyła kierowanie naszą małą ojczyzną. 7 lipca minęła sześćdziesiąta rocznica nadania praw miejskich Brzeszczom. Decyzja ta poprzedzona została zmianami administracyjnymi w naszej gminie. Tereny sołectwa Jawiszowice zabudowane budynkami wielorodzinnymi pod potrzeby mieszkaniowe pracowników kopalni, lokalizowanymi od ulicy Obozowej do Alei Dworskiej oraz wzdłuż ulicy Turystycznej, po zachodniej jej stronie, zostały włączone do Brzeszcz. Decyzja ta nie spotkała się z aprobatą mieszkańców Jawiszowic. Propozycja połączenia Brzeszcz z Jawiszowicami w miasto o nazwie Brzeszcze-Jawiszowice nie została zaakceptowana i zrealizowana. Ostatecznie jednostka administracyjna, która w 1966 roku uzyskała prawa miejskie, utrzymała nazwę Brzeszcze.

Decyzją ówczesnych władz nowe miasto powinno mieć herb. Rozpisano więc konkurs, który wygrał Józef Fijas. Herb oddawał walory gospodarcze miasta. Trzy kłosa zboża oraz dwa górnicze młotki, symbole wielu wieków rolniczych tradycji oraz górniczego charakteru miasta, umieszczono na tle orła piastowskiego.

Ważnym wydarzeniem dla społeczności Brzeszcz było nadanie w 1967 roku Miastu Brzeszcze odznaczenia Krzyż Grunwaldu III klasy za ofiarność i męstwo w niesieniu pomocy więźniom obozu koncentracyjnego Auschwitz oraz jego podobozów.

Miasto się rozwijało – Kopalnia „Brzeszcze” budowała nowe osiedla, przybywało mieszkańców, budowano nowe szkoły i przedszkola oraz obiekty handlowe. Rozbudowano stadion sportowy i basen, który wybudowano jako okryty zbiornik przeciwpożarowy dla kopalni, z możliwością korzystania w celach rekreacyjnych przez mieszkańców.

Zatrudnienie w Kopalni „Brzeszcze” osiągnęło 9 tysięcy pracowników, z których większość była dowożona. Aby umożliwić osiedlanie się pracowników, należało przyspieszyć inwestycje mieszkaniowe, gdyż wybudowane bloki przy dzisiejszych ulicach Kazimierza Wielkiego oraz Słowackiego nie realizowały wszystkich potrzeb. Podjęto budowę Osiedla XXX-lecia

PRL (obecnie Osiedle Szymanowskiego w Brzeszczach). Kopalnia była zakładem miastotwórczym, ale i destrukcyjnym. Szkody górnicze niekorzystnie wpływały na istniejące już obiekty budowlane i infrastrukturę, a także ograniczały tereny inwestycyjne w Brzeszczach. Stąd podjęto decyzję o budowie w Jawiszowicach Osiedla „Wschód”, nazwanego później „Osiedlem Czterdziestolecia” (obecnie Osiedle Paderewskiego). Była to kolejna próba scalenia Brzeszcz i Jawiszowic w miasto Brzeszcze -Jawiszowice, która również się nie powiodła.

Po włączeniu Miasta i Gminy Brzeszcze do województwa katowickiego, władze wojewódzkie zdecydowały o połączeniu z rolniczą gminą Miedźna, na terenie której projektowano budowę kopalni „Czczott”. Niechęć mieszkańców sołectwa Wola do udostępnienia terenów pod budownictwo wielorodzinne dla pracowników nowej kopalni spowodowała powstanie koncepcji budowy „nowego miasta” KBM 23 w Jawiszowicach. Koncepcja ta przewidywała zabudowę wielorodzinną na tzw. „Piaskach”, wzdłuż ulicy Kusocińskiego do ulicy Turystycznej i od Turystycznej, wzdłuż ulicy Łęckiej, aż do ulicy Spółdzielczej. Cała aglomeracja Miasta i Gminy Brzeszcze miała liczyć ponad 50 tysięcy mieszkańców! Pod jej potrzeby zbudowana została przepompownia wody w Jawiszowicach oraz rozbudowana oczyszczalnia ścieków w Brzeszczach. Pomimo wielkich planów koncepcja KBM 23 nie została zrealizowana i ostatecznie w 1981 roku z Gminy Brzeszcze wyłączono Gminę Miedźna, jako samodzielną jednostkę administracyjną.

Miasto Brzeszcze było i jest nierozzerwalnie związane z sołectwami. Przepompownia wody, oczyszczalnia ścieków i składowisko odpadów służą wszystkim mieszkańcom Gminy.

Dla poprawy usług medycznych wybudowane zostały ośrodki zdrowia przy ulicy Piłsudskiego, Ofiar Oświęcimia oraz - zmodernizowany w ostatnich latach - przy ulicy Nosala. Powstała sieć aptek. Zmodernizowano i wybudowano dziesiątki kilometrów dróg i ulic, poprawiono bezpieczeństwo w ruchu drogowym sygnalizacją świetlną i rondami. Wybudowano wodociągi i gazociągi w całym mieście i gminie, systematycznie rozbudowywana jest sieć kanalizacyjna całej jednostki administracyjnej.

Rozbudowana została baza oświatowa całej gminy. W mieście powstały przedszkola na osiedlu Kazimierza Wielkiego i przy ulicy Sienkiewicza. Niestety nie udało się wybudować gminnego żłobka, ale potrzeby w tym zakresie realizują prywatne placówki. Wybudowane zostały szkoły podstawowe: nr 2 przy ulicy Mickiewicza i nr 3 przy ulicy Lipowej. Na bazie Zasadniczej Szkoły Górniczej, po jej połączeniu z powstałymi w latach osiemdziesiątych XX wieku liceum zawodowym i Szkołą Mechanizacji Rolnictwa, utworzony został Powiatowy Zespół nr 6 Szkół nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących.

W wyniku transformacji społeczno-gospodarczej obiekty sportowe wybudowane i utrzymywane dotychczas przez Kopalnię „Brzeszcze”, tj. stadion, halę sportową i basen, przejęła Gmina. Na bazie starego basenu wybudowano nowy obiekt - Basen „Pod Platanem”, posiadający atrakcyjne zaplecze rekreacyjne. Bardzo ważną rolę w propagowaniu i rozwoju kultury odgrywa Ośrodek Kultury, mający siedzibę w wybudowanym w latach osiemdziesiątych XX wieku budynku, w którym mieści się także Kino „Wisła” oraz Biblioteka Publiczna. Do użytku mieszkańców Miasta i Gminy oddano w 2000 roku nowy budynek Urzędu Gminy.

To tylko sygnały o osiągnięciach i problemach sześćdziesięcioletniego miasta. Otaczającą nas rzeczywistość tworzyli ludzie, jego mieszkańcy. Wiele decyzji kształtujących rozwój jubilat nie było jednomyślnych. Jednak był i jest to czas pracy twórczej.

Mimo rozbieżności poglądów i ocen zachowajmy kulturę języka i wzajemny szacunek. Dzisiejsze miasta to wytwór jego mieszkańców, którzy je budowali dla siebie i przyszłych pokoleń. Żyjącym i tym którzy odeszli należy się wdzięczna pamięć.

Józef Stolarczyk

Rozbudowa Osiedla Wschód w latach osiemdziesiątych XX wieku.

W zasobie Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej (zespół nr 13/574 Urząd Miasta i Gminy Brzeszcze, sygnatura 1067) znajduje się ciekawy plan z połowy lat osiemdziesiątych XX wieku, dotyczący osiedla mieszkaniowego dzisiaj znanego jako Osiedle Paderewskiego w Jawiszowicach. Jest to ogólny plan zagospodarowania tego osiedla. Plan ten pokazuje zarys inwestycji, jakie zamierzano wykonać w ramach całego zespołu osiedli mieszkaniowych mających tam powstać. Teren ten ograniczony był od zachodu ul. Turystyczną, od północy ul. Ofiar Oświęcimia (wówczas Powstańców Warszawy) od wschodu ul. Daszyńskiego (wówczas Mariana Buczka), a od północy nowym traktem prowadzącym od ul. Turystycznej do obecnej ul. Hubala. Prezentowany plan jest o tyle ciekawy, że pokazuje jak bardzo chciano rozbudować ówczesne osiedle, jaką infrastrukturę miał obejmować. Plany te zostały zrealizowane częściowo – zakończono je na budowie bloków mieszkalnych zlokalizowanych w północnej części obecnie istniejącego osiedla. Niemniej można porównać jak mógł zmienić się krajobraz tego terenu, gdyby plany zostały doprowadzone do końca.

Fragmencję Jawiszowic, na którym wybudowano późniejsze Osiedle Paderewskiego, został objęty koncepcją programowo-przestrzenną, opracowaną przez jedno z biur architektonicznych w 1979 roku. Na terenie tym planowano skoncentrować budownictwo mieszkaniowe i usługowe – co w myśl planistów miało zabezpieczyć potrzeby w tym zakresie dla nowopowstałej KWK „Czczott” w Woli oraz rozbudowującej się KWK „Brzeszcze” w Brzeszczach.

Początkiem Osiedla Paderewskiego było siedem wielorodzinnych bloków, zlokalizowanych w południowej jego części przy ul. Turystycznej. Zostały one postawione na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych i w dokumentacji projektowej często były określane jako I Etap Brzeszcze-Wschód. Inwestorem było brzeszczańska Kopalnia. Szybko stwierdzono, że te siedem bloków, które zamieszkiwało około 2 tysiące ludzi, nie posiadało „infrastruktury społecznej” – tzn. punktów usługowych, infrastruktury oświatowej czy rekreacyjnej. Dlatego też szybko przystąpiono do opracowania planów rozbudowy, które obejmowałyby zarówno brakującą infrastrukturę, jak i nowe wielorodzinne bloki mieszkalne. Plan obejmował budowę osiedli roboczo nazwanych Jawiszowice 1a, Jawiszowice 1b oraz Pstrowski. Dwa pierwsze osiedla miały się znajdować na terenie wyznaczonym przez ul. Turystyczną, Drobniaka (wówczas ul. Pstrowskiego) oraz Daszyńskiego. Osiedle Pstrowski miało zo-

BRZESZCZE

60 LAT
 PRAW
 MIEJSKICH
 1962 - 2022

stać zlokalizowane pomiędzy ul. Drobniaka, ul. Ofiar Oświęcimia oraz ul. Daszyńskiego. W 1985 roku Rada Narodowa Miasta i Gminy w Brzeszczach przyjęła uchwałę na mocy której dla tych trzech osiedli przyjęto wspólną nazwę „Osiedla 40-lecia PRL”.

W kolejnych latach zrealizowano część inwestycji planowanych dla Osiedla Jawiszowice 1a, określonych jako I i II Przedsięwzięcie. I Przedsięwzięcie obejmowało budowę czterech budynków mieszkalnych i jednego usługowego w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących już bloków (I Etap Brzeszcze-Wschód). Jest to budynek w którym dzisiaj znajduje się Poczta. Do tego budynku dobudowany jest jeden z bloków, trzy pozostałe natomiast znajdują się dalej, wzdłuż wewnętrznej ulicy osiedlowej. II Przedsięwzięcie obejmowało budowę 5 kolejnych bloków, ułożonych na planie kwadratu z placem zabaw pośrodku. Koncepcję tę w dokumentacji technicznej określono następująco: „dla skonstruowania projektowanego osiedla z zabudową istniejącą, [planuje się] nadanie mu indywidualnego charakteru ułatwiającego integrację jego mieszkańcom ze „swoim domem i osiedlem” – budynki ukształtowano w formie ażurowego ogrodzenia (umożliwiającego przewietrzenie wnętrza) wokół wewnątrzblokowego dziedzińca – podwórka, na którym koncentruje się życie codzienne mieszkańców. Dziedziniec jest wielofunkcyjny lecz funkcje są strafowane: wzdłuż budynków – trawniki między klatkami schodowymi, następnie – chodnik z dojazdem okólnym oraz miejscami parkingowymi, stacja trafo, śmietnik. Strefę środkową dziedzińca stanowi zielen wysoka izolująca jego część brudną od czystego środka, który stanowi plac zabaw dla dzieci. Bawiące się dzieci będą widoczne z okien wszystkich mieszkań osiedla”.

Budowę brakującej infrastruktury społecznej – o której wyżej była mowa – planowano w III Przedsięwzięciu, którego nigdy nie zrealizowano. Planami objęta była budowa przedszkola, szkoły, żłobka, placów zabaw, a także domu kultury, następnie budowa punktów usług handlowych, gastronomicznych oraz rzemieślniczych. Nie planowano budowy ośrodka zdrowia – potrzeby w tym zakresie miała zaspokoić placówka po drugiej stronie ul. Turystycznej – na dzisiejszej ul. Piłsudskiego. Mała ilość planowanych terenów zielonych, które służyłyby rekreacji, miała rekompensować bliskość jawiszowickiego lasu, którego potencjał planowano wykorzystać.

Text napisano w oparciu o materiały przechowywane w Archiwum Państwowym w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej, zespół nr 13/574 Urząd Miasta i Gminy w Brzeszczach

Michał Jarnot

ARCHIWA
 PAŃSTWOWE
 ARCHIWUM PAŃSTWOWE
 W KATOWICACH
 ODDZIAŁ W BIELSKU-BIAŁEJ

BRZESZCZE

60 LAT
 PRAW
 MIEJSKICH
 1962 - 2022

60 lat praw miejskich.

W czwartek 8 września w sali widowiskowej Ośrodka Kultury odbyły się uroczyste obchody z okazji jubileuszu 60 lat nadania praw miejskich Brzeszczom. Na zaproszenie Burmistrza Radosława Szota odpowiedziało wielu gości, którzy

wspólnie wspominali minione dekady - zmiany, jakie zachodziły w brzeszczańskim samorządzie, osiągnięcia i sukcesy, których autorami byli i są brzeszczanki i brzeszczanie.

Dziękując za liczne przybycie Burmistrz podkreślił, że obecność w tym dniu tak wielu znamienitych gości jest znakiem, że samorząd Brzeszcz ma wielu przyjaciół, a dobra współpraca na różnych szczeblach i w różnych obszarach to nie tylko praca i obowiązki, ale też wspólne świętowanie i radość z sukcesów.

Zwracając się do zebranych zwrócił uwagę, że zbyt rzadko doceniamy to, co posiadamy i miejsce, w którym się znajdujemy.

Zbyt często porównujemy się „do kogoś”. Tendencja ta, którą skądinąd każdy zna z własnego życia, jest szczególnie widoczna w samorządzie, gdzie rankingi, wyróżnienia, „złote dziesiątki” i dyplomy „dla najlepszego” to niemal codzienność. Jednak czy tego typu wyróżnienia faktycznie świadczą o dobrobycie mieszkańców? Czy rzeczywiście pokazują, jak żyje się ludziom w danym mieście, sołectwie, osiedlu? Porównujemy się sami do siebie – sprzed pięciu lat, sprzed dekady, sprzed ćwierćwiecza. Doceńmy drogę, jaką przeszliśmy – jako samorząd, jako brzeszczańska społeczność. Zróbmy bilans – jubileusz to doskonała okazja do podsumowań – i wycignijmy z niego wnioski, sugestie i wytyczne na przyszłość. Czerpmy z wiedzy i doświadczenia starszego pokolenia, wsłuchując się w głosy i sugestie młodych. To z myślą o nich pracujemy, budując sprawną i dobrze funkcjonującą Gminę dla następnych pokoleń – powiedział Burmistrz Radosław Szot, dodając - Praca to ciężka, niełatwa. I za tę pracę dziś składam podziękowania. Radnym obecnej i poprzednich kadencji. Moim poprzednikom – naczelnikom i burmistrzom. Prezesom, dyrektorom, pracownikom spółek i instytucji. Pracownikom urzędu gminy i jednostek podległych. Społecznikom i aktywistom, wszystkim mieszkańcom.

W dalszej części spotkania głos zabrał Józef Stolarczyk, przewodniczący Rady Miejskiej w latach 1994-2002, długoletni nauczyciel historii, założyciel i pierwszy redaktor naczelnego lokalnego czasopisma „Odgłosy Brzeszcz”. W swoim przemówieniu przedstawił ważne daty, wydarzenia i osoby, które w rozwoju Miasta i Gminy Brzeszcze odegrały znaczącą rolę. Szczególne zainteresowanie zebranych wzbudziły informacje „od kuchni” - osobiste uwagi, refleksje i wspomnienia.

BRZESZCZE

60 LAT
 PRAW
 MIEJSKICH
 1962 - 2022

Z dużym zainteresowaniem zebranych spotkała się „Kronika filmowa miasta Brzeszcze”. Pokaz zdjęć i slajdów, okraszony komentarzem i cytacjami z gminnych kronik, skutecznie pobudził pamięć i pozwolił wrócić na moment do minionych lat. W okolicznościowych życzeniach i gratulacjach goście podkreślali i doceniali, jak bardzo na przestrzeni kilkunastu lat zmieniło się miasto i cała Gmina Brzeszcze. Wspomnienia i rozmowy towarzyszyły też podczas zwiedzania okolicznościowej wystawy.

Z okazji jubileuszu 60 lat praw miejskich posadzone zostało pamiątkowe drzewo. To już tradycja - trzy brzostry zasadzone w 2000 roku podczas uroczystego oddania do użytku nowego budynku Urzędu Gminy przy ul. Kościelnej, a w 2012 roku z okazji jubileuszu 50-lecia nadania praw miejskich został posadzony platan. W 2022 roku na skwerze przed Urzędem stanął ambrowiec.

Wystawa Jubileuszowa.

Z okazji jubileuszu 60 lat nadania praw miejskich przygotowana została okolicznościowa wystawa „60 lat praw miejskich. Brzeszcze 1962-2022”. Ekspozycja, przygotowana na podstawie zdjęć i dokumentów udostępnionych z archiwum Urzędu Gminy w Brzeszczach, Ośrodka Kultury w Brzeszczach oraz Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej. Wystawa jest udostępniona do zwiedzania w holu dolnym Ośrodka Kultury w Brzeszczach do połowy października.

BRZESZCZE

60 LAT PRAW MIEJSKICH 1962 - 2022

Wystawę przygotowaną na podstawie zdjęć i materiałów udostępnionych z archiwum Urzędu Gminy w Brzeszczach, Ośrodka Kultury w Brzeszczach oraz Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej.

Brzeszcze

Samorząd

W 1962 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 1974 roku w Brzeszczach przeprowadzono reformę administracji. Zlikwidowano 314 gmin, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby powiatów o 17. W ich miejsce utworzono 4 powiaty: katowicki, bielski, cieszyński i żywiecki.

W 1980 roku w Brzeszczach rozpoczęły się prace nad budową Szkoły Podstawowej nr 1. W 1982 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 2. W 1984 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 3. W 1986 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 4. W 1988 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 5. W 1990 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 6. W 1992 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 7. W 1994 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 8. W 1996 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 9. W 1998 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 10. W 2000 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 11. W 2002 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 12. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 13. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 14. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 15. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 16. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 17. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 18. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 19. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 20.

W 2000 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2002 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 21. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 22. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 23. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 24. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 25. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 26. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 27. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 28. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 29. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 30.

Brzeszcze

Samorząd

W 2000 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2002 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 31. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 32. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 33. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 34. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 35. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 36. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 37. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 38. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 39. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 40.

W 2002 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 41. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 42. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 43. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 44. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 45. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 46. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 47. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 48. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 49.

W 2004 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 50. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 51. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 52. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 53. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 54. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 55. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 56. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 57.

Brzeszcze

W 1962 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 1974 roku w Brzeszczach przeprowadzono reformę administracji. Zlikwidowano 314 gmin, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby powiatów o 17. W ich miejsce utworzono 4 powiaty: katowicki, bielski, cieszyński i żywiecki.

W 1980 roku w Brzeszczach rozpoczęły się prace nad budową Szkoły Podstawowej nr 1. W 1982 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 2. W 1984 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 3. W 1986 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 4. W 1988 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 5. W 1990 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 6. W 1992 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 7. W 1994 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 8. W 1996 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 9. W 1998 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 10. W 2000 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 11. W 2002 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 12. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 13. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 14. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 15. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 16. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 17. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 18. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 19. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 20.

W 2000 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2002 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 21. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 22. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 23. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 24. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 25. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 26. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 27. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 28. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 29. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 30.

Brzeszcze

W 2002 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2004 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 31. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 32. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 33. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 34. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 35. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 36. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 37. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 38. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 39.

W 2004 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2006 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 40. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 41. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 42. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 43. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 44. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 45. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 46. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 47.

W 2006 roku Miasto Brzeszcze liczyło 14 tys. mieszkańców, rozciągało się nad brzozińskim i brzozińskim jeziorami. Władze samorządowe Miasta Brzeszcze, kierując się interesami mieszkańców, podjęły decyzję o nadaniu praw miejskich. W 2008 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 48. W 2010 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 49. W 2012 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 50. W 2014 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 51. W 2016 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 52. W 2018 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 53. W 2020 roku rozpoczęto budowę Szkoły Podstawowej nr 54.

Brzeszcze

INFRASTRUKTURA MIEJSKA

W 1970 roku zabrano do użytku nowoczesny 13-głosowy autobus znowelizowaną konstrukcją nadwozia, w tym nowymi podwoziami, nadwoziami i osłonami drzwi.

Przebiegała do budowy nowej siedziby Miejskiej Biblioteki w Brzeszczu przy ul. Wolności. W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m². W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

W latach 1970-1975 w Brzeszczu wybudowano 13-głosowy autobus znowelizowaną konstrukcją nadwozia, w tym nowymi podwoziami, nadwoziami i osłonami drzwi.

W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

Brzeszcze

INFRASTRUKTURA MIEJSKA

W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

W tym celu wybudowano budynek o powierzchni 1200 m².

Brzeszcze

Gmina Brzeszcze w liczbach

20 572 – liczba mieszkańców Gminy Brzeszcze w dniu 31.12.2022 roku.

30 048 233,34 – łączna powierzchnia wsi wsi w Gminie Brzeszcze w 2022 roku.

758,848 – łączna liczba mieszkańców wsi w Gminie Brzeszcze w 2022 roku.

15 889 – liczba mieszkańców Gminy Brzeszcze w dniu 31.12.2022 roku.

3 815 – liczba uczniów i uczennic w szkole w Gminie Brzeszcze w 2022 roku.

6 432 – liczba mieszkańców w Gminie Brzeszcze w 2022 roku.

6 432 – liczba mieszkańców w Gminie Brzeszcze w 2022 roku.

BRZESZCZE

